

Voorblad ~ Wat is geld?

Je hebt de test op de website van Nibud gedaan:
<http://service.nibud.nl/geldtypetest/>

- ✓ Welk geldtype ben je?
- ✓ Vind je dit zelf ook? Motiveer je antwoord.

Beantwoord de volgende vragen over geld: wat is het, wat geef je uit en waar hebben we het voor nodig?

De opdrachten met * zijn extra.

Hieronder zie je een afbeelding van een pinautomaat.

- ✓ Heb je weleens gepind? JA/NEE

- ✓ Zet de volgende stappen op volgorde (zet de cijfers 1 tot 5 voor de handeling):

Haal je pasje eruit

Voer je pincode in

Het geld verschijnt

Geef aan hoeveel geld je wilt op het scherm

Doe je pas in de daarvoor bedoelde gleuf

Je kunt geld via een geldautomaat 'tappen'. Dit geld komt van jouw eigen bankrekening. Hoe controleer jij je eigen bankrekening?

- ✓ Op het digibord zie je de website: <http://www.nibud.nl/scholieren/uitgaven/wat-kostt/wat-betaal-je-echt.html>
- ✓ Ga met jouw groepje na wat de onderstaande uitgaven kosten en schrijf erbij wat je er allemaal bij nodig hebt:

WAT?	Extra spullen	Totaal prijs
Jouw ontbijt	Brood, beleg, melk	€
Een nieuwe fiets		€
Spelcomputer		€
Tv kijken		€
Een schoolboek		€
10 minuten bellen		€
Een douchebeurt		€
Een computerspel		€

- ✓ Je hebt € 250,-. Waaraan zou jij je geld uitgeven? Maak een top 5. (denk eraan: alles kost geld!). Bespreek dit in de klas.

Stel, jouw geld is op. Wat doe je?

- ✓ Als ik geen geld meer heb...
  - Leen ik van mijn ouders ~ verzorgers.
  - Vraag ik een voorschot op mijn zakgeld.
  - Leen ik het van mijn broer ~ zus ~ familie.
  - Neem ik een lening bij de bank waar ik een rekening heb.
  - Neem ik een lening bij een andere bank.
  - Ga ik werken om weer geld te verdienen.
  - Leen ik via www.voorschotje.nl.
  - Steel ik spullen en verkoop deze. Of steel ik geld.
  - Wacht ik met uitgeven tot ik weer zakgeld krijg.
  - Doe ik oneerbare dingen, zoals mezelf verkopen.
  - Laat ik mijn vrienden alles betalen.
  - Anders.....

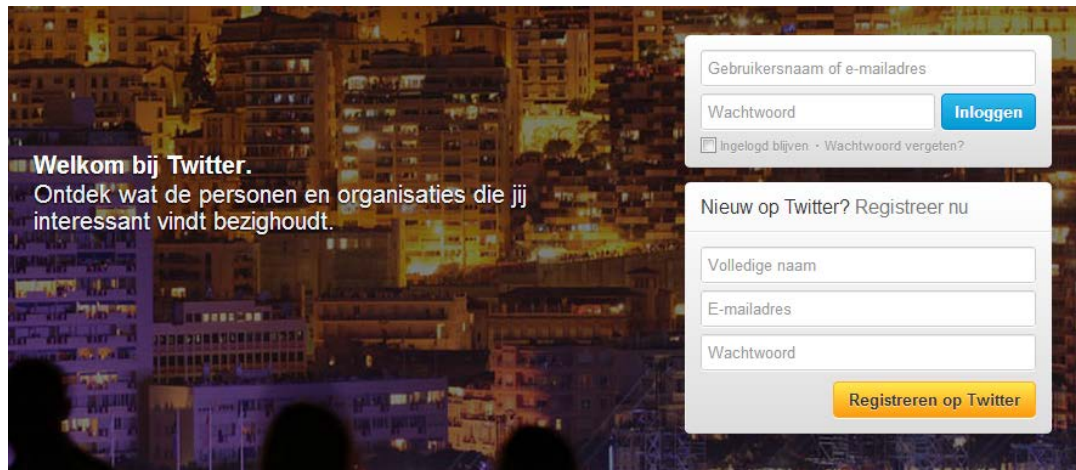
Bespreek jouw antwoorden op deze vragen in de klas:

- ✓ Welke vaste lasten heb je per maand?
- ✓ Welke uitgaven doe je bijna wekelijks, maar kun je wel stoppen als je wilt?
- ✓ Wat doe jij als je een schuld hebt?
- ✓ Wat doe je als je online schulden hebt?
- ✓ Waardoor kun je schulden krijgen: ~ in het echte leven en online?

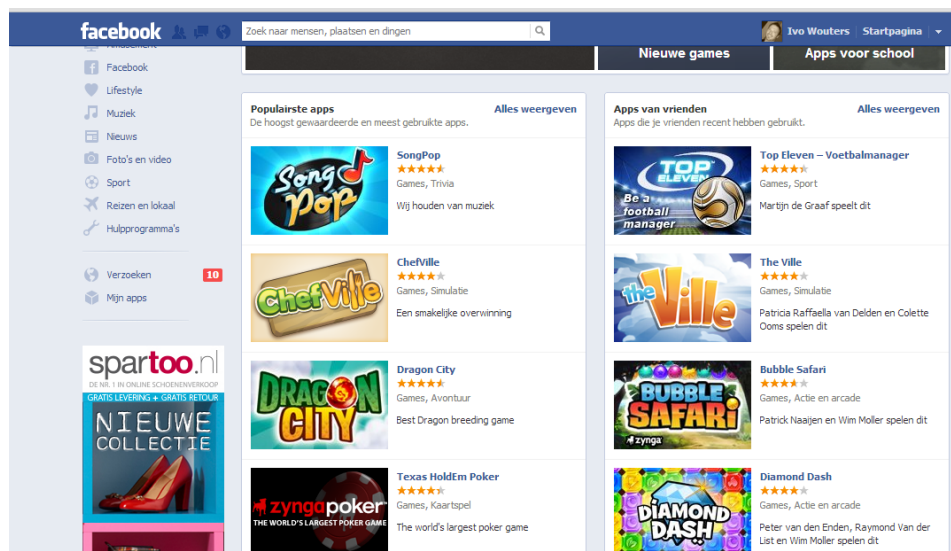

Actieblad 1 - Jouw gegevens

Beantwoord de volgende vragen over wat jij online doet.
De opdrachten met * zijn extra.

- ✓ Speel je weleens games op de computer, tablet of telefoon? JA/NEE
- ✓ Zo ja, welke?
- ✓ Wat voor soort spellen zijn er via je mobiel te spelen? *

- ✓ Betaal je voor deze spellen? JA/NEE
- ✓ Een bekend spel is The Ville. Dit spel speel je in Facebook.

✓ Welke gegevens zou jij nooit invullen bij het aanmaken van een account?

Uw gekozen abonnement: 1 maand voor 9,90 € per maand
Totaalbedrag: 9,90 €

Stap 1: Vul alstublieft uw persoonlijke gegevens in

Voornaam	<input type="text"/>
Achternaam	<input type="text"/>
Straat / huisnummer	<input type="text"/>
Postcode / plaats	<input type="text"/>
Land	NETHERLANDS
Verjaardag	Day <input type="text"/> Maand <input type="text"/> Jaar <input type="text"/>
E-mailadres	<input type="text"/>
E-mailadres bevestigen	<input type="text"/>

Overleg dit in een groepje: wat valt je op bij de anderen? *

✓ Je wordt bij het aanmaken van een nieuw profiel of account bij een game gevraagd om in te loggen via je Facebook-account. Doe jij dit?

JAWNEE

✓ Leg uit hoe dit werkt.*

- Welke gegevens gebruiken ze dan?
- Wat doet het spel met jouw gegevens?

Game spelen

Door hierboven op Game spelen te klikken, krijgt deze app:

- Je algemene gegevens [?]
- Je e-mailadres (ivowouters@gmail.com)
- Over jou
- Je statusupdates

Deze toepassing mag namens jou berichten plaatsen, waaronder items you used, items you played with en meer.

Wie kan op jouw Facebook-tijdlijn de berichten zien die deze app maakt voor je maakt: [?]

Vrienden

✓ Wat bedoelen ze met NAMENS JOU?

Actieblad 2 – Gratis of betalen?

Bespreek in de klas of in groepen de volgende vragen. Schrijf je antwoorden zo op voor jezelf dat je ze kunt presenteren aan de klas.

- ✓ Betaal je weleens voor internet-toepassingen: games, apps, muziek?

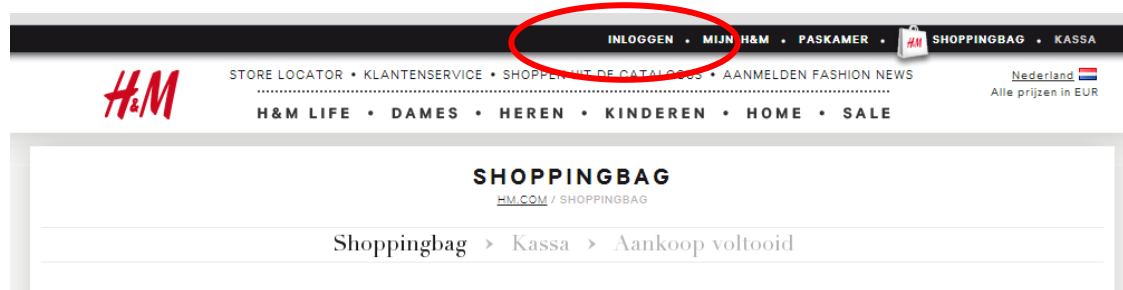
- ✓ Is het spelen van online games altijd gratis?
- ✓ Waarom wel of waarom niet, denk je? *

- ✓ Krijg je wel eens een uitnodiging om gratis online te spelen? *
- ✓ Hoe ziet de uitnodiging eruit? *
- ✓ Waar moet je op letten als je een uitnodiging krijgt voor een spel?

Je koopt online (via een webwinkel) je kleding, een nieuw computerspel, kleding of make-up. Dan word je gevraagd een account aan te maken. Neem H&M als voorbeeld.

- ✓ Is dit een gratis account?
- ✓ Moet je een account aanmaken om te kunnen kijken op de site?
- ✓ Waarom heb je een account nodig bij webwinkels?

OMSCHRIJVING	PRIJS	TOTAAL
 <u>Polar RCX3 GPS</u> Kleur: Zwart	€ 251,95	€ 251,95
	Verzenden	gratis
Korting HRDLPN: HRDLPN-leden 10% extra korting		- € 25,20
	Totaal (incl. BTW)	€ 226,76

- ✓ Waarom zou deze webshop jou een korting geven?
- ✓ Lees je de algemene voorwaarden van een webwinkel door, of vink je die gelijk af?
  - Ik vind dit gelijk af, omdat....
  - Ik lees altijd eerst de voorwaarden, omdat....

U moet de algemene voorwaarden nog accepteren door op het hokje ervoor te klikken!

Please, first accept the general conditions

OK

Media Rakkers

Actieblad 3 – Online aankopen

Alles wat je tegenwoordig koopt, kun je via een webwinkel bestellen.

✓ Heb je wel eens wat besteld online?

- Eten
- Kleding
- Computerspullen
- Anders.....

✓ Wat is jouw maximale bedrag dat je online wilt besteden? € .....

Webwinkels schieten als paddenstoelen uit de grond op internet. Er zijn er op dit moment meer dan 30.000....

✓ Welke webwinkels ken jij?

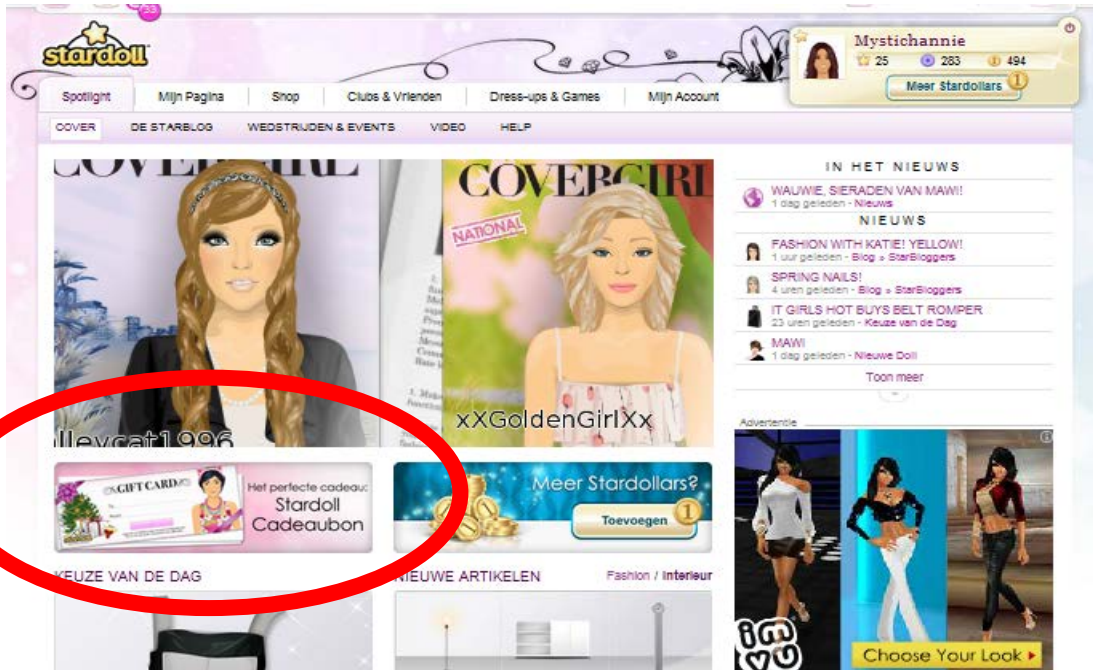
✓ Waarom zou jij iets online kopen?

✓ Lees jij de voorwaarden voordat je iets koopt?

- JA, want....
- NEE, want....

✓ Hoe betaal jij bij webwinkels?

Bij verschillende webwinkels kun je ook betalen met een Cadeaubon.

- ✓ Leg in stappen uit hoe dit werkt.
- ✓ Gebruik de woorden *Code, bon, digitaal, virtuele spullen, betalen, online.*

Begin met:

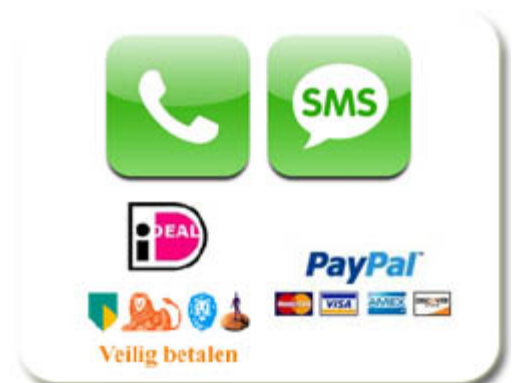
Ik bestel via de website een cadeaubon voor mijn beste vriend(in).

Actieblad 4 - Betaalmethodes

Echte of virtuele spullen? Je kunt in games of virtuele werelden spullen kopen voor jouw avatar. Een nieuwe outfit, wapens, eten, accessoires, noem het maar op. Deze spullen zijn niet tastbaar. Toch moet je er met echt geld voor betalen.

- ✓ Op hoeveel verschillende manieren kun je credits kopen bij jouw favoriete website?
- ✓ Welke manier is het meest makkelijk?
- ✓ Welke manier van betalen vind jij handig?
- ✓ Welke manier van betalen staat je tegen of vind je niet prettig?

✓ Leg uit waarom je deze manier niet goed vindt.

✓ Hoe houd jij voor jezelf bij wat je hebt uitgegeven?

Webwinkels waar je echte spullen kunt kopen, hebben meerdere manieren om te betalen.

✓ Leg in eigen woorden uit wat bedoeld wordt met deze drie vormen van betalen.

1.

2.

3.

Op deze shop wordt veilig betaald:

+

+ bankoverschrijving
+ betalen bij afhalen
+ onder rembours

Hieronder zie je twee betalingsmethoden die veel mensen voor credits bij games gebruiken:

SMS	Vaste Telefoon
<p>1. Kies het aantal Credits dat je wilt kopen.</p> <p>2. Klik 'Koop' om verder te gaan en volg de Instructies.</p> <p>LET OP: Voor Telfort is de 3-eurobundel niet beschikbaar.</p> <p>☐ 8 x = € 1,50</p> <p>☒ 20 x = € 3,00</p> <p>Ga verder</p> <p><small>Je kunt per week maximaal acht SMS-jes versturen om Habbo Credits aan te schaffen.</small></p> <p><small>Onze SMS dienst wordt mogelijk gemaakt door Mopay. Als je hulp nodig hebt bij de aankoop van Credits via je mobiele telefoon kun je contact opnemen met Mopay's helpdesk op 020 788 17 80 (ma t/m vrij) van 09:00 - 18:00 uur</small></p>	<p>1. Bel in Nederland 0909 8686 (0,80 euro per minuut).</p> <p>2. Toets je Habbo Credit Code in als daar om wordt gevraagd. Habbo Credit Code van MysticHannie is:</p> <p>159 797 93</p> <p><small>Je kunt €15,- per week aan Habbo Credits kopen. Bel de Credit Lijn alleen met een vaste telefoon. Bij het bellen vanaf mobiel brengt de provider extra kosten in rekening.</small></p>

✓ Kun je het verschil tussen via sms of vaste telefoon aangeven?

✓ Bijv. Wie betaalt de credits? Of leg het verschil in werkwijze uit.

Actieblad 5 - SponsorPay

Je kunt geld verdienen door mee te doen met prijsvragen van bedrijven. Je kunt prijzen winnen of punten verdienen, de zogenaamde SponsorPay.

- ✓ Welke twee prijzen kun je winnen hieronder?
- ✓ Hoeveel credits krijg je door mee te doen?

The screenshot shows the SponsorPay interface with a three-step process:

- 1** Klik op een aanbieding naar keuze.
- 2** Voltooi de vereiste stappen zoals staat beschreven in de aanbieding.
- 3** Dat is alles! Zodra de transactie is bevestigd ontvangt u Credits.

Below the process, there are two offers:

- AdSalsa - Apple prijsvraag**
Altijd al een mooi Apple product willen hebben? Maak nu kans op een Apple product met deze prijsvraag.
Gratis Registreer met geldige gegevens en voltooi de vragenlijst. U kunt worden benaderd door sponsoren van deze actie (Credits binnen 5 minuten). **5 Credits**
- Vragenlijst - 1000 euro in 10 vragen**
Maak kans op 1000 euro door deze vragenlijst van slechts 10 vragen in te vullen.
€1000 **Gratis** Beantwoord de vragen en registreer met geldige persoonlijke gegevens. U kunt worden benaderd door sponsoren van deze actie (Credits binnen 40 minuten). **4 Credits**

At the bottom, there is a link: [Bekijk andere makkelijke aanbiedingen](#)

- ✓ Beschrijf voor jezelf hoe dit werkt. Bespreek dit in de klas.
Lees daarvoor op de volgende pagina het oranje kader.

Verdien Credits met het invullen van vragenlijsten of het bekijken van websites

Verdien Credits

Je kunt nu Credits verdienen met het bekijken van websites en beantwoorden van vragenlijsten. Zo werkt het;

1. Selecteer het aantal Credits wat je graag wilt verdienen en klik op de aangeboden website of vragenlijst
2. Lees de instructies over het verdienen van Credits goed door
3. Volg precies wanneer jouw Credits worden gestort door op de "Ondersteuning" link te klikken
4. Je kunt het aantal verdiende Credits bekijken in je [portemonnee](#)

... en daarna veel lol beleven aan het uitgeven van al die Credits!

Heb je een site bekeken maar mis je de beloofde Credits? Neem dan contact op met de aanbieder van de site via de 'Ondersteuning' link.

Lees goed alle tekst op deze sites door en zorg ook dat je de kleine lettertjes goed leest. Inschrijven op sommige websites zou geld kunnen kosten, pas dus goed op!

Zie het scherm op het vorige blad:

✓ Waarom vragen ze heel duidelijk dat je met *geldige gegevens* registreert?

In de blauwe vlakjes zetten ze heel groot *gratis*.

Gratis

✓ Wat denk je, is dit nou wel of niet gratis? **JAVNEE**

Bedrijven vragen bij SponsorPay jouw *tijd* (om de vragenlijst in te vullen) en *gegevens* (om je later nog eens een mail of informatie te sturen).

✓ Welke informatie over jou is voor deze bedrijven belangrijk?

Toegang toestaan?

Door Twitter toegang te verlenen, wordt er gebruik gemaakt van je profielinformatie, foto's, info van je vrienden en andere inhoud die nodig is om deze toepassing te laten werken.

Twitter

See what you and your friends are up to on Twitter and update your Twitter status, right from Facebook!

★★★★★

Toestaan of Toepassing verlaten

Twitter wil ook graag toestemming om:

Je pagina's beheren

Twitter mag zich aanmelden als een van je 2 pagina's, waaronder:

- Alle Storingen
- Belmont Consultancy

Berichten plaatsen namens jou

Deze app mag namens jou berichten plaatsen, waaronder statusupdates, foto's en meer.

Toestaan

Over slaan

Hierboven zie je een koppeling tussen Twitter en Facebook.

✓ Wat biedt Twitter jou?

✓ Wat wil Twitter daarvoor van jou?

✓ Waarom wil Twitter dat je je account verbindt aan Facebook?

Jouw followers op Twitter krijgen een 'tweet' over jouw account op Facebook.

✓ Waarom wil Twitter dat iedereen weet dat jij een account bij Facebook hebt?

Hieronder zie je de bovenkant van de populaire website Gosupermodel.

Scores	Model naam	Beroemdheid
109900	Mystichannie	0

Het beroemdst

★ > Gerhardina 2

Beroemdheid: 2910156

In het zwarte vlak staat dat je beroemdheidspunten kunt winnen als je een vriendinnenverzoek stuurt naar 3 andere modellen.

- ✓ Waarom zou dit bedrijf jou beroemdheidspunten geven voor 3 vriendinnenverzoeken?

stardoll

Mijn Account

Mystichannie

25 152 494

Meer Stardollars

Download Spotify en krijg gratis muziek + 4 Stardollars

FREE DOWNLOAD

Verdien 10 Stardollars Connect to Twitter

VERBIND

STARDOLLAANBIEDINGEN EN -BELONINGEN

Er zijn heel veel manieren om makkelijk en snel gratis Stardollars en Starcoins te verdienen op Stardoll! Samen met onze partners kun je video's bekijken, vragenlijsten invullen en veel meer! We voegen constant nieuwe aanbiedingen toe, dus hou de pagina in de gaten om te zien hoe je gemakkelijk gratis Stardollars kunt verdienen. Hieronder zie je onze huidige aanbiedingen.

- ✓ Wat zouden bedrijven zoals Spotify en Twitter kunnen doen met jouw netwerk of jouw vrienden als je dit programma downloadt of connect? *

Actieblad 7 – SMS diensten en Mobieltjes

Klopt het dat jij en al je vriend(inn)en een mobiele telefoon hebben?

Dan kun je dit actieblad waarschijnlijk heel snel maken.

✓ Welke toepassingen/ apps op jouw telefoon gebruik je elke dag?

Hieronder word je gevraagd om je 06-nummer in te voeren.

✓ Geloof jij dit bericht? **JA/NEE**

Lees goed de kleine letters.

✓ Geef in je eigen woorden aan wat er wordt bedoeld met deze dienst.

reclame

Abonneer nu op Yamtalk

Gefeliciteerd!!!

Je hebt gewonnen.

ben ie 16 iaar of ionaer vraao dan toestemming aan ie ouders

Deelname is GRATIS, Yamtalk is een betaalde abonedementsdienst. Stoppen? sms iphone uit. 9E/wk (+downloadkosten)

www.smsgedragscode.nl | [Prijswinnaars](#) | [actie uitleg](#) | [Algemene voorwaarden](#) | [Geschikte toestellen](#) | [F.A.Q.](#) | [Contact](#) | [Over Yamtalk](#)
Deze actie wordt je aangeboden door YamTalk. Als je meedoet met de actie van YamTalk bevestig je dat je de algemene voorwaarden en actie uitleg hebt gelezen en dat je deze dan ook hebt geaccepteerd en dat je voldoet aan de geldende voorwaarden als hierboven genoemd. YamTalk is een abonedementsdienst. Door aan deze actie deel te nemen meld je je automatisch aan voor deze MSN op mobiel dienst. Stoppen? Stuur "iphone uit" naar 9988. Om je aan te melden en gebruik te kunnen maken van deze dienst moet je 16 jaar of ouder zijn en/of toestemming hebben van (een van de) ouders en/of de betalingsgemachtigde. De kosten bedragen 9E/wk (+ sms download kosten). YamTalk werkt volgens de Nederlandse code of conduct voor SMS diensten. Vraaen of onmerkingaen? Stuur dan een email naar helodesk@mt50.nl. De dienst wordt aaneeboden door SD&P BV.

Je verkering wil graag weten hoe jullie toekomstige kind gaat heten. Er wordt een sms gestuurd naar 3636. Wat doe jij met het antwoord?

Hieronder staan 3 korte casussen. Bedenk in tweetallen een aantal tips voor deze leerlingen. Bespreek ze in de klas.

1. *Twan (13 jaar): "Ik betaal opeens veel te veel voor mijn mobieltje!"*

Hoe kan dat nou? Ik kreeg m'n eerste mobieltje toen ik 10 was. Sinds twee maanden moet ik veel te veel betalen voor mijn nieuwe abonnement. Ik betaal me blauw! Maar... ik weet niet hoe dat kan? Ik bel niet veel en sms ook niet veel. Maar sinds een tijdje krijg ik allemaal vreemde berichten. Hoe kan dat nou?"

✓ Wat voor tips geef je Twan?

2. Sharone (13 jaar): “Ik stem altijd met mijn mobieltje als er van die talentenprogramma’s zijn. Is dat duur? Ik kijk heel veel tv. Mijn lievelingsprogramma’s zijn van die talentenprogramma’s. Ik heb altijd ruzie met mijn ouders omdat ik nooit mag stemmen. Mijn vader zegt dat het te duur is. Maar hoe duur is dat eigenlijk?”

✓ Wat voor tips geef je Sharone?

3. Pete (12 jaar): “Ik wil een nieuw mobieltje, maar wat is het goedkoopste? Mijn ouders hebben me beloofd dat ik een nieuw mobieltje mag uitzoeken. Ik moet wel zelf de kosten betalen. Maar hoe weet ik nu wat het goedkoopste is? Hoe kom je daarachter?”

✓ Welke tips geef jij Pete?

Actieblad 8 - Reclame

Overal om je heen zie je reclame. Op TV, radio, internet en langs de weg naar school. Wat valt jou zelf op? Dit actieblad gaat over in-game-advertising, reclame waar je dagelijks mee te maken hebt, en nieuwe vormen van reclame.

- ✓ Wat valt jou op in de afbeelding hierboven?
- ✓ Waarom zouden bedrijven zoals Coca Cola in deze spellen reclameborden plaatsen?
- ✓ Kom je zelf wel eens reclame tegen in de spellen die jij speelt? **JANEE**
- ✓ Hoe ga jij zelf om met reclame op websites?
Leg dit uit aan iemand in de klas.

Je hebt net de reclame van Coca Cola gezien voor de film Skyfall.

Coca Cola betaalde samen met andere merken (waaronder Sony en Honda) 1/3 van het budget van de film om reclame te mogen maken. En dat terwijl Coca Cola niet zichtbaar voorkomt in de film. Het filmpje op Youtube heeft op het moment van schrijven al bijna 8 miljoen 'views'.

- ✓ Bedenk met jouw groep waarom en hoe bedrijven op dit moment internet gebruiken om reclame te maken.

Ook Heineken heeft flink geïnvesteerd in de film. James Bond drinkt dit merk bier in de film.

- ✓ Wat heeft Heineken aan de besteding van miljoenen reclame budget voor deze film?

Heineken heeft naast reclame via de bekende kanalen (tv, radio, tijdschrift) ook een game. <http://popthecampaign.nl/social-2/heineken-crack-the-case>

- ✓ Leg uit in je eigen woorden wat jij vindt van de game.

Presenteer jouw bevindingen van het spel aan de klas. Gebruik hiervoor de volgende vragen: Hoe start het spel?, Wat moet je invullen?, Hoe werkt de koppeling met Facebook?, Wat is jouw rol in het spel?, Hoe verloopt het spel en hoe eindigt het?